

O SKÚŠKACH A DÔVERE V BOŽIE ZASLÚBENIA

1M 22, 1 – 4.9 – 12:

¹Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma a povedal mu: „Abrahám!“ On odvetil: „Tu som.“ ²Boh povedal: „Vezmi svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, odíď do kraja Morija a obetuj ho tam ako spaľovanú obetu na vrchu, o ktorom ti poviem.“ ³Abrahám včasráno osedlal osla, vzal so sebou dvoch sluhov i svojho syna Izáka. Keď naštiepal dreva na spaľovanú obetu, vstal a vybral sa na miesto, o ktorom mu hovoril Boh. ⁴Na tretí deň Abrahám pozdvihol oči a zďaleka uzrel to miesto.

⁹Keď došli na miesto, o ktorom im povedal Boh, Abrahám tam postavil oltár, naukladal naň drevo, zviazal syna Izáka a položil ho na oltár, na drevo.

¹⁰Abrahám vystrel ruku, vzal nôž, aby zabil svojho syna. ¹¹Vtom z neba zavolať naňho Hospodinov anjel: „Abrahám, Abrahám!“ On odpovedal: „Tu som!“

¹²Anjel mu povedal: „Nedotýkaj sa chlapca, neublíž mu! Teraz viem, že sa bojíš Boha, lebo si mi neodoprel ani svojho jediného syna.“

Sestry a bratia,

predstavte si, že nie ste spokojní so svojím doterajším životným štýlom. Chcete sa zamerať na váš jedálniček, no najmä vás trápi váš pohyb. Trápi vás, že váš pohyb je minimálny, a preto sa rozhodnete pravidelne hýbať, športovať. Človeka však následne čaká vnútorný boj so sebou samým. Práve preto veľa ľudí dnes obľubuje motivačné výroky a motivačných speakerov. Tí totiž dokážu človeka na tento boj naladiť. Vnútorný boj je pri cvičení niečím prirodzeným. Motivačné citáty sa preto častokrát týkajú disciplíny, vytrvalosti, ale aj dôvery v seba samého.

Vnútorné boje však prežívame aj my kresťania. Tie boje, to sú pokušenia.

Bratia a sestry, minulý týždeň sme vstúpili do pôstneho obdobia. Do obdobia, ktoré nás upriamuje našu pozornosť k Ježišovmu krížu. Do obdobia, ktoré nás vedie k hlbšiemu premýšľaniu nad naším správaním a uvažovaním. A o to sa dnes pokúsime skrze Abrahámov príbeh. Ten totiž

ukazuje, že porozumieť Božiemu konaniu je náročné, a niekedy je o to náročnejšie sa ním riadiť. Dnešný príbeh preto pripomína dobre napísanú drámu, ktorej cieľom je zanechať čitateľa v napätí až do poslednej chvíle.

Boh totiž skúša Abraháma. A táto skúška nie je jednoduchá. Boh žiada od Abraháma jeho milovaného syna Izáka. Tak sa zdá, že Boh si protirečí, alebo dokonca nevie dodržať svoje slovo. On totiž koná v rozpore s tým, čo predtým zaslúbil.

Abrahámovi totiž povedal: „Len sa pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak ich môžeš spočítať," a dodal: „Tolko bude tvojho potomstva." Tu teda nejde len o odobratie toho najvzácnejšieho, čo Abrahám má.

Tu ide aj o Božiu vernosť. Boh skúša Abrahámovu dôveru a Abrahám zažíva vnútorný boj.

Po dlhom čakaní, po mnohých pochybnostiach, sa Abrahámovi narodil Izák, no Boh ho žiada naspäť. Čo Boh potom vlastne vyžaduje? Dá sa veriť Božím slovám? Drahí priatelia,

dnes, pri sledovaní geopolitickej situácie, keď počúvame výroky niektorých štátnych predstaviteľov, môžeme pozorovať, že ich slová strácajú svoju váhu. Napriek tomu, že ich výroky miestami delí od seba len pár dní, sú schopní svoje slová úplne poprieť, a to s úmyslom vytvoriť v spoločnosti chaos.

No je aj Boh takýto?

Je jeho cieľom vytvárať v našich životoch chaos? Alebo je cieľom prinášať pokoj?

V Gen 22, 18 je napísané: „Pretože si poslušol môj hlas, v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme." Keďže Abrahám úspešne zvládol skúšku, Boh sľubuje skrze neho požehnanie pre všetky národy.

Taká skúška teda nie je trest, ale prostriedok, skrze ktorý chce Boh realizovať svoje zámery v našich životoch, ale aj na tomto svete.

A preto: Podobne ako tesár môže vytesať z ťažkého a veľkého kameňa hodnotné umelecké dielo, tak môže aj Boh „vytesať" z ťažkej

skúšky dielo, ktoré obohatí ostatných ľudí.

Sestry a bratia!

Abrahám dôveroval Bohu napriek neľahkým okolnostiam a k tejto dôvere sme aj my povolaní.

Boj o dôveru v Boha je totiž možno tým najbežnejším vnútorným konfliktom, ktorý môžeme v životoch zažívať.

Tento boj sa môže prejavovať najmä počas náročnejších období. Životné skúšky či životné nepokoje nás totiž znovu a znovu privádzajú na križovatky ciest, na ktorých sa musíme rozhodovať, ktorým smerom sa vydáme. Abrahám dôveruje Bohu aj napriek tomu, že Boh od neho chce jeho milovaného syna. Abrahám tu jedná poslušne. Nezjednáva. Ne protestuje. Nevidí síce za horizont, nevie čo ho čaká, nepozná Božie úmysly, avšak dôveruje Bohu aj v neľahkých okolnostiach. Tento príklad máme nasledovať.

Dôvera je rozhodujúcim faktorom, ktorý mení ľudské konanie. Vďaka nej totiž máme nádej.

Václav Havel o nádeji hovorí: „*Nádej proste nie je optimizmus. Nie je to presvedčenie, že niečo dobre dopadne, ale istota, že niečo má zmysel – bezo ohľadu na to, ako to dopadne.*“

To je nádej. A tá pramení z dôvery. Ako keby dôvera predstavovala matku a nádej bola jej potomkom. Dôvera teda implikuje nádej. Nádej, ktorá dáva veciam zmysel.

Boh totiž na človeka nezabúda. Človek je nositeľom Božích zaslúbení, a to aj v čase najväčšej krízy, aj v čase najväčšieho ohrozenia. A preto jediný, kto nám môže tieto privilégia odoprieť, sme my sami. Aj v skúškach sú Božie zaslúbenia platné. Tak ako platí neustále gravitačný zákon, tak platí aj zákon Božej vernosti a jeho prísľubov.

Skúšky, ktoré môžeme prežívať sú rôzne: fungovanie v rodine, finančná situácia, zvládnutie nadchádzajúceho dňa či starosť o budúcnosť. Tak či tak, dôležité je však ostať verný tak, ako aj Boh je verný. Nesmieme prehrať ten vnútorný boj o dôveru v Boha. To je ten základný konflikt, z ktorého vychádza

všetko ostatné. Základom tejto našej dôvery môže byť Ježišov kríž, ktorý je zárukou Božej lásky a starostlivosti. Ježišova smrť na kríži a jeho vzkriesenie nás volá k dôvere v Božie pôsobenie a jeho moc. A to je ďalší dôvod, pre ktorý môžeme Bohu dôverovať. Síce nepoznáme budúcnosť, ale poznáme Boha, ktorý ju má pevne vo svojich rukách.

Sestry a bratia, na našej ceste za Božím volaním nás môžu stretnúť rôzne prekážky. Prekážky, ktoré vyvolávajú strach či neistotu. Človek sa tým vo svojom živote asi prirodzene necháva ovládať. Strach a neistotu môžeme vnímať okolo seba denno-denne. Medzi ľuďmi, s ktorými sa pravidelne stretávame, ale aj v našej spoločnosti. Ako môžeme vidieť, obavy poznávajú nielen zdravie človeka, ale aj jeho rozhodnutia. A čo je horšie, niekedy tieto rozhodnutia vedú aj k radikalizácii spoločnosti.

Radikálne názory a radikálne riešenia sú dnes, žiaľ, stále populárnejšie. Ľudia, ktorí prinášajú jednoduché, avšak iba zdanlivé riešenia na ťažké spoločenské otázky, majú dnes v spoločnosti úspech. Strach je dnes, zdá sa, hlavnou hybnou silou, ktorá

usmerňuje ľudské činy. Strach z neprijatia a nepochopenia, strach z utečencov či strach zo samoty a odporu. Na tieto struny preto radi hrajú aj niektorí politici. Prečo však hovorím o strachu? Strach je prirodzenou prekážkou každého človeka, aj veriaceho. Nie je zlé sa báť, ale zlé je nechať sa strachom ovládať.

Spomínaný Abrahám však nie je len príkladom dôvery, ale aj príkladom odvahy.

Preto mu Anjel Pánov hovorí: „Teraz viem, že sa bojíš Boha, lebo si mi neodoprel ani svojho jediného syna.“

Abrahám bol odvážny. Inak povedané: Báľ sa Boha. Ctil si ho. A to je ten strach, ktorý by mal v našich životoch prevládať a víťaziť.

Nie je teda strach ako strach. Ľudia sú krehkí, okolnosti tiež, ale Boh predsa len vládne nad tým všetkým.

Máme sa báť Boha. Boha, ktorý je väčší ako akýkoľvek náš problém či náš strach.

Iste, to neznamená, že nás obídu životné drámy. Abrahámov príklad nie je výnimkou.

Potrebné je však povedať, že jeho príbeh nekončí tragicky. Izák prežije, a rovnako tak „prežijú“ aj Božie zaslúbenia. Božie sľuby teda nie sú nejakým endemitom či reliktom, ktorý by bol v ohrození.

Božie sľuby sú totiž pevne prepojené so životom ľudstva rovnako ako námaha či túžba po pokoji. Tak ako je neustále prítomné jedno i druhé, tak je prítomná aj platnosť Božích prisľubov. A preto: Bojme sa Boha. To

je ten strach, ktorý by mal víťaziť.

Bratia a sestry, Boh skúšal Abraháma, pričom táto skúška bola nielen skúškou dôvery, ale aj skúškou odvahy.

Táto skúška však znamenala iba zdanlivé ohrozenie Božieho zaslúbenia.

Abrahám uspel v tejto skúške a nasledoval Božie pokyny. Hrozba straty dôvery v Boha je tým pokušením, ktoré môžeme zažívať aj my. No Boh si neprotirečí a jeho zaslúbenia nie sú endemitom či reliktom, ktorý by bol v ohrození. Preto môžeme Bohu dôverovať. On je väčší než akýkoľvek náš problém, a preto by sme sa mali báť viac Jeho, ako vecí, ktoré zažívame.

Amen.

Mgr. Branislav Ďurica

interný doktorand

katedra Novej zmluvy

Evanjelická bohoslovecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

EVANGELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

